

REDACTIUNEA.
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
 INȘERATE se primesc la ADMINISTRATIUNEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukas Nachf., Max. Augenthaler & Emerico Lauer, Melzer & Schall, Rudolf Bosa, A. Oppalik Nachf., Anton Oppalik.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Waroly & Liepmann.
 PREȚUL INȘERTELOR: o seziță garmond pe o colonă 6 or.
 — Publicări mai dese după tariful și învoială.
 RECLAME pe pagina a 8-a o seziță 10 or. s'eu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumă la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare Târgului Inului Nr. 30, etajul I.
 Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. s'eu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 155.

Brașov, Joi 13 (26) Iulie.

1900.

Frecările între Unguri.

S'ar păre, că domnesce mare liniște în Țera unгурescă, mai ales după-ce dieta de mult și-a luat vacanța. În adevăr însă numai fizionomia esteriōră a țării pare liniștită; în interior însă fierb și clocotesc nemulțămirea de tot felul.

Nu vom vorbi astăzi de nemulțămirea din sinul naționalităților. Acestea sunt prea bine cunoscute și cu totă silința, ce și-o dă presa oficială unгурescă, de-a înfățișa situațiunea pentru naționalități într'o lumină nouă mai favorabilă și mai prietinoasă cauzei lor, nici un om cuminte nu se lasă a fi sedus de frazele ei, ci se ține rezervat până ce va vedea faptele, fiind tot-odată pregătit, că așteptarea lui va fi zadarnică.

Voim să vorbim însă de nemulțămirea și de fierberea din sinul Maghiarilor, care în zilele acestea caniculare a atins un mare grad. Frecările de partid și politice merg mereu mână 'n mână cu frecările confesionale, și la aceste din urmă contribuie în mod foarte însemnat existența partidei populare catolice și mișcarea ei energetică în totă țera, care naște pentru celelalte partide pericolul, de-a fi frustrate la viitorile alegeri dietale de multe mandate în favorul celor din partida populară. Se tem îndeosebi liberalii de lățirea partidei populare și deja foile lor dau avisul, că față cu mișcările acestei partide nu se poate trece la ordinea țilei cu o politică de struț. Cu toate acestea fracțiunea estemă soviniștă Banffy învinuiesce mereu guvernul Szell, că pe sub mână pactează cu partida populară.

Dovada cea mai bătătoare la ochi despre gradul cel mare al animosităților confesionale dintre Maghiari, ni-o dă cazul cu serbarea jubileului de 900 ani a bisericii catolice în Ungaria. Asupra modului cum se se face această serbare s'au iscat în publicistica maghiară disensiuni și divergențe de natură a produce un conflict mare între catolici și protestanți. O parte a opozițiunii a început atacurile contra guvernului, publicând o ordonanță pretinsă apocrifă în afacerea amintitului jubileu. Ordonanța s'a rectificat, d'ér agitațiunea n'a încetat, criticându-se mai ales atitudinea ministrului președinte Szell în cestiunea participării guvernului la serbări.

Serbările capitale se vor ține la 15 August în Strigoniu. Partida populară a cerut, ca jubileul bisericii catolice să fiă declarat de serbătoare a țării întregi. De altă parte protestanții maghiari s'au declarat în contra ori-cărei participări a guvernului la serbări, fiind-că acestea privesc numai biserica catolică. Ca să scape din această dilemă și să în-lăture, fiă un conflict între protestanți și catolici, s'eu între guvern și catolici, ministru-președinte Szell s'a hotărât a interveni în persoană pe lângă primatele Vaszary, ca să stabilească un arangement pacinic. De

aceea, însoțit de secretarul său de stat, a făcut primatului o vizită la Balaton-Füred. Aici s'au înțeles ambii asupra formei, în care va lua parte guvernul la jubileu. Se asigură, că au convenit asupra punctelor principale, după care Majestatea Sa se fiă reprezentat printr'un membru al casei domnitoare, ér guvernul se fiă reprezentat prin toți ministrii la festivitățile din Strigoniu.

Caracteristic este, că de altă parte Szell a adresat un ordin rezervat cătră toți țșpanii, în care îi avisază, să nu se decoreze edificiile publice, lipsite de caracter confesional, din incidentul jubileului catolic. Imprejurarea acesta oexploatează organul lui Banffy cu prisos contra ministrului președinte, pe cuvânt, că este inconsecuent și că în loc să facă din jubileu o serbare națională, l'a lăsat pe mâna partidelor catolice reacționare.

Mai mult decât visita lui Szell la primatele, supără însă pe cei din grupul Banffy visita lui Horanszky la Szell în Ratot. Acest frunțaș al fostei partide naționale s'adus acolo cu cuget de a întări organizația partidei liberale, și se crede, că rezultatul va fi intrarea în ministeriu a unui reprezentant din fostul partid național, ca astfel să se documenteze și înafară contopirea acestuia cu liberalii.

Așa stau lucrurile în tabăra maghiară. Animositățile și încordarea dintre partide crește, și în primul plan pășesc interesele personale de partid și confesionale.

Maghiarii așa-dér au destul de lucru cu aplanarea conflictelor din sinul lor. De unde ar mai lua timp și dispoziția să se mai încheie „pacturi“ și cu naționalitățile?

Prigonirea tricolorului român.

Din Hunedóra i-se comunică „Tribunei“ o sentință, ce a adus-o căpitanul orășenesc de-acolo, precedându-i o ascultare a *acusăților și martorilor* în cestiunea purtării *colorilor noastre naționale* cu ocazia primirei, ce s'a făcut d-lui și d'nei Francisc Hossu-Longin și tinerilor universitari români, cari s'au fost reintors dela procesul din Brad.

Erau acușați următorii: d-na Elena Pop Hossu-Longin, d-l Francisc Hossu-Longin din Deva; I. Scurtu, din Clușă, Ales. Dima, jun., Nic. Macrea, Const. Dima, Albert Șuster, Simeon Cisteianu, George Popp, Daniil Bicsa și Nicolae Popescu din Hunedóra. Ca apărător figura d-l Dr. Aurel Vlad. La interogatoriu toți acușatii au recunoscut, că au purtat *coarde naționale* pe piept, afară de doi funcționari dela magistrat, d. G. Popp și S. Cisteianu.

După ascultarea martorilor, cari au răspuns cam la fel, evasiv, a luat cuvântul apărătorul, care în terminî energic a protestat contra urmării și a arătat cât de nebasată și nedreptă este această urmărire. S'a apărât și d-l *Francisc Hossu-Longin*, care fu intrerupt, pe motiv, că nu vorbește un-guresce.

Căpitanul orașului n'a comunicat sentința imediat, ci numai în 20 Iulie. Au fost pedepsiți: Const. Dima cu 15 zile închisore

și 200 corone amendă *Francisc Hossu-Longin*, Ales. Dima, I. Scurtu, Daniil Bicsa, Nic. Popescu, A. Șuster, N. Macrea la câte 5 zile închisore și câte 50 corone amendă. D-na Elena Hossu-Longin, și d-nii Sim. Cisteianu și George Pop au fost *absolvați*. Apărătorul acușăților a apelat sentința.

E lucru ciudat, că pe când — cum se scie — la Deva se constată și se decretază, că purtarea și folosirea colorilor românescoi *nu constituie un fapt punibil*, pe atunci poliția din Hunedóra vine și pedepsește acest fapt. Minunați omeni sunt slușbașii „patrioți“ dela administrația un-gurescă! Ei se cred mai competenți și mai chemați de-a judeca, ce e punibil și cenu, decât un for judecătoresc, provocându-se la ordinațiunea ministerială din 1885, dată în cestiunea folosirii colorilor *străine*, care însă nu se poate aplica în cazul de față, vorba fiind aici nu de *embleme* și *stindarde străine*, ci de nisce simple coarde.

Dér să așteptăm rezultatul apela-țiunii.

Discurs de deschidere

a adunării generale a „Societății pentru fond de teatru român“ în 9 (22) Iulie 1900, ținut de președ. Iosif Vulcan.

— Fine. —

Nicăiri, în elementul românesc, sentimentul acesta nu s'a ivit cu mai multă tăria, decât aici în Transilvania, vatra unde au descolăcat legiunile romane, obârșia n'émului românesc.

Munții aceștia, cu întunecoșii lor codri, au fost adăpostul tainelor sufletești ale poporului nostru. Frémétul pădurilor i-a ascuns durerea adencă, clocotul p'raelor i-a înecat dorul neînfrânt, cântecul priveghetorei i-a plâns în nopti cu lună visul inimei; doina din ședători îi tălcuia dragostea nemărginită; dansul flăcăilor și al fetelor pe pajștea verde arăta veselia lui; ér când s'apropia primejdia, suna tulnicul din munte 'n munte, pierdându-se 'n zarea depărtării... Și atunci toți apucau arma, să-și apere vatra. Huiduit, nedreptățit, desmoștenit, — Românul niciodată nu-și părăsia munții, nu-și lua lumea 'n cap, căutându-și aiurea un trai mai ușor; el prefera să m'ănânce pânea amărăciunii, d'ér să rămână în țera sa, căci dorul de glia pământului, din care s'a născut, nu l'a lăsat să plece, căci niciodată desnădejdea nu l'a cutropit, căci totdeuna a fost idealist.

Curentul Eminescu, care a stîrnit valuri de pesimism în literatura noastră modernă, a produs, prin nepriceperea și exagerarea imitatorilor, o pornire atât de posomorită, încât însu-și cel mai eminent elev al lui, Alesandru Vlahuță, s'a crezut dator, ca paznicul, care în vremuri de primejdia trage clopotul într'o dungă, a-și lua lira și a esclama:

Unde ni-s entusiaștii, visătorii, trubadurii,
 S'eu ne cânte rostul lumii și splendorile naturii?
 Unde ni-s s'éménătorii generoselor cuvinate,
 Magii ocrotiți de stele, mergători în înainte,
 Sub credințele sfărmate și sub pravilele șterse,
 Ingropând vechia durere. cu-al lor cântec se re-verse.

Peste inimile noastre mângăiere și iubire, —
 Și cuvântul lor profetic, inspirata lor privire,
 Valurile de 'ntuneric despiciându-le în două,
 Splendidă 'naintea noastră să ne-arate-o lume nouă!

Și glasul poetului n'a răsunat în pustiu. Entusiaștul, visătorul, trubadurul dorit, s'a ivit. El a răsărit din pământul Transilvaniei. El fiul poporului nostru. Este George Coșbuc, care cu lira sa ne cântă rostul

lumii, splendorile naturii, îngropând vechia durere, revarsă peste inimile noastre mângăiere și iubire, despiciând în două valurile de 'ntuneric, ne-arată o splendidă lume nouă.

Ce frumos este tabloul, care ni-se deschide vederii! Un aer de primăvară ne împresoră cu drag, par' că respirăm mirosul florilor de câmp, par' că aușim doinele de dragoste și chiuirurile vesele, par' că vedem călușerii jucându-și dansul vitejesc și flăcăii cu fetele îngânând Ardeleana. Tote ne spun, că viața e frumoasă și că este mare bucuria a trăi. În mijlocul acestor plăceri, ne simțim atât de bine, atât de fericiți. Asta e vatra noastră. Aici suntem acasă. E cuibul idealismului.

Da, suntem idealisti, căci idealismul e aerul, care ne hrănesce; boldul, care ne crește; brațul, care ne dă putere și elementul, care ne clădesce viitorul.

Suntem idealisti, căci idealismul e catechismul, care ne învață încheieturile credinței românescoi, ne luminează calea onorei naționale și ne spune, că suntem datorî a stării din toate puterile, a jertfi tot, chiar și viața, pentru ridicarea n'émului nostru.

Suntem idealisti, căci idealismul formeză caracterele neolintite, cari niciodată nu șovăesc, cari prefer să moră, decât să-și închine fruntea în fața amenințării s'eu în a interesului personal.

Suntem idealisti, căci idealismul ne prezintă modelul adevăratului om de valoare, care lucrează numai să-și facă datoria, să-și mulțumescă conștiința, fără să revnăscă la popularitate și fără să m'ergă a-și incassa — dela cei nepricepuți — aplausele.

Suntem idealisti, căci idealismul și onorea sunt frate și soră. Legătura lor de sânge îi face să se iubescă într'atâta, încât unul fără altul nici nu se poate întipui. Etă și cuvântul pentru care un adevărat idealist nu poate fi, decât om cinstit.

Suntem idealisti, căci idealismul e talismul, care ne-a mântuit ca prin minune și care ne va ocroti cu aceeași putere și în viitor, decât vom ține la vechia credință, că limba ni-i viața, că numai până atuncia vom fi Români, până când vom avé limba noastră!

Suntem idealisti, căci suntem Români. A fi Român însemneză a fi idealist. Idealismul e partea constitutivă a ființei noastre.

Suntem idealisti și lăsăm idealismul nostru, ca un paladiu din moși-strămoși, urmașilor, cari ne vor înlocui p'ote cu mai mari pregătiri, d'ér nu cu mai multă însuflețire și nu cu mai multă revnă de muncă — conjurându-i să-l păzescă și să-l transmită generațiilor următoare.

Suntem idealisti și vom fi de-apururi. Idealismul nostru nu va înoceta niciodată, oată vreme în acești munți și 'n aceste văi va mai bate o inimă românescă. De geaba se va încumeta ori-cine să-l nădușescă, n'are să isbutescă. Totdeuna și pretutindenî va eși la ivélă, prin graiul nostru, prin musica noastră, prin obiceiurile noastre, prin neolintita voință a noastră de-a fi, de-a trăi, de-a înainta și de-a ne lua locul potrivit în rândurile popórelor culte.

Și nu va peri din noi idealismul, până când inima va soi să iubescă și „la fântâna ou isvor“ se va 'ntelni „dor cu d'ér“ până când doina de jale o să-și verse durerea pentru dragostea pierdută, ca plângerea vântului pribeag asupra florilor oblite; până când desisul codrilor ne va îmbeta sufletul cu tainele unor plăceri ascunde;

până când ecoul munților ne va ademini cu dorul de libertate; până când fluierul tânguios al ciobanului ne va fura somnul dulce; până când povestașul ne va încălzi sufletul, vorbindu-ne de feți-frumoși, cari s'au bătut cu balauri; până când lăutarii ne vor cânta balade vitejesci, despre ai noștri, cari au bătut pe dușmani; până când vom auzi chiotul vesel al dansatorilor cu fețe aprinse de ferice, a căror picior abia ating pământul, ér sufletele lor bat în ceruri...

Nu va peri din noi idealismul, căci

Suntem, Român, un nēm în lume,
Ce ține la trecut și nume;
Avem și noi un ideal
Național,
Pe care n'au să ni-l sugrume
Nici fier, nici jug, nici ori-ce val.

*

Cu această credință, vă salut, domnilor și dōmnelor, — și deschid adunarea generală.

Din Serbia.

(Căsătoria regelui. — Temei de o mare criză. — Milan. — Natalia — Mirésa.)

Tinērul rege al Serbiei a arătat, că are temperament de domnitor; este ceva impunător în individualitatea lui. Hotărērea, ce a luat-o fără de veste, de a-se căsători cu vėduva *Draga Mașin*, a umplut de nīmire nu numai publicul din regatul vecin dela Dunăre, ci și străinătatea.

Surprinderea a fost însă mai mare în Serbia. Hotărērea regelui a provocat odată o mare criză, rară în felul ei. Mai întâi întreg ministeriul și-a dat demisiunea, au urmat apoi un șir întreg de demisiuni. Au demisionat, afară de guvern, secretarul regelui, primul său adjutant, medicul de curte, vice-colonelul Constantinovic, unchiul regelui a fost el demisionat, ér fiul acestuia, locotenent de gardă, a renunțat la rangul său, și se așteptă încă un șir întreg de demisiuni.

Scirea căsătoriei a iritat însă mai mult decât pe toți, cercurile dirigitore din Belgrad. Chiar și politicienii mai calmi se tem, că poporul se va neliniști. Cercurile dirigitore au și demonstrat prin aceea, că n'au arborat stindarde pe olădirile de stat. Stėguri s'au arborat mai mult pe edificii private, dér totuși reprezentanța capitalei sėrbesci a arangiat alaltieri un conduit cu torțe în ouărea regelui.

Mai mult decât toți, este supėrat și indignat ex-regele-voiajor *Milan*. În primul moment al mănēii și-a dat dimisia din postul de comandant suprem al armatei, însoțind această dimisiune cu declarația, că-i „pare rėu“ de ce a făcut fiul său. În căsătoria această *Milan* vede sfirșitul influenței sale în Serbia. Nu s'a așteptat el la această, cu tōte-că putea să se aștepte.

Se dice, că nici *Natalia*, mama regelui, n'ar fi învoită cu căsătoria. Cei-ce însă sunt inițiați în tainele politice din Belgrad, au convingerea, că *Natalia* nu

pōte decât să profite din pasul acesta al fiului său și influența ei politică la curtea sėrbescă să devină érăși preponderantă. La curtea *Nataliei* s'a întâlnit prima-óră regele *Alexandru* cu viitōrea lui soții, care după mōrtea primului său bărbat, a fost primită ca damă de curte a reginei și pōte că tot oerotirei, ce a dat-o ea vėduvei *Mașin*, este a-se atribui în primul rând, că amicitia tinērului rege față de vėduva, care i-ar puté fi și mamă, s'a prefăcut în amor înfocat, așa că regele nu mai pōte trăi acum fără de ea.

Incăt despre *mirésă*, născută *Draga Lunēvița*, se dice, că e de statură înaltă, sveltă, o apariție interesantă, care farmecă și cucereșce. Unii dic, că e de 36, alții de 39 și érăși alții de 42 ani. După-ce a eșit dela curtea reginei *Natalia*, *Draga* s'a reintors la Belgrad, unde salōnele ei erau deschise societății înalte și personalităților distinse. *Milan* a privit-o tot-dėuna cu ochi rėi. Deja înainte c'un an a fost între *Milan* și fiul său o scenă fōrte sgotmōsă din pricina *Dragei*, în care ex-regele vėdea nimicirea planurilor lui, de a căștiga pe sėma fiului său o nevăstută la vr'una din curțile princiare. Regele *Alexandru* însă a rėmas constant și deja atunci era decis să ia în căsătoria pe *Draga*. *Mirésa* este fiica fostului șef de district din *Sabat*, originară din familia *Lunēviț*, care sub domnia lui *Miloș* și-a căștigat mari merite pentru Serbia. *Draga* a primit o creștere escelentă în casa părinteșcă și vorbesce bine limba germană și franceză. Este o figură de tot simpatică, cu mănere cuceritōre.

Rėsboiū în China.

Secretul din Peking.

N'a sosit încă un rėspuns decisiv și autentic la întrebarea: ce s'a întâmplat cu ambasadorii și străinii din P-king? Am semnalat erī, că ambasadorul chinez din Londra a imănat ministeriului engles de esterne o telegramă, după care, afară de br. *Ketteler*, toți ceilalți reprezentanți ai puterilor sunt încă în viață. Telegrama această însă nu avea dată. Din *Berlin* se telegrafază, că ambasadorul chinez de acolo crede, că reprezentanții străini trăsesc încă, însă guvernul chinez îi ține ca ostateci, ca astfel să împiedece intrarea puterilor în Peking. Într'aceea diferite telegrame din Londra anunță din nou mōrtea împėratului Chinei și pun la îndoielă scirea, că toți ambasadorii ar fi în viață. Ér diarele parisienne „*Debats*“ și „*Temps*“, în lipsă de soiri directe din Peking, își exprimă din nou neliniștea lor asupra sōrtei Europeanilor din capitala imperiului chinez. Remarcabil mai este și aceea, că pe când telegramele din isvor chinez spun, că scirea măcelului din Peking nu este adevărată, pe atunci însuși împėratul chinez *Kuang-Su* recunōșce în pretinsa scrisōre, ce a trimis-o împėratului Japoniei oferind acestuia alianța Chinei, că

nu numai br. *Ketteler* a fost ucis, dér și secretarul ambasadei japoneze *Sugijama*.

Tien-Cin.

Suim, că după o mare rezistență a Chinesilor, trupele aliate au ocupat în 19 l. c. cu asalt *Tien-Cin-ul*, luând ca pradă 50 de tunuri și multe proviziuni. Chinesii s'au refugiat spre Peking. Partea chineză a orașului a promis ascultare și supunere.

După o telegramă din Londra, trupele aliate ar fi avut o purtare puțin onorifică. A doua zi după ocuparea orașului chinez, aliații s'au dedat la jaf general. Trupele diferitelor state au inundat stabilimentul chinez, pustiind și jăfuind. Soldații au răpit obiecte de preț, giuvaericele și bani. *Visteria* statului voiau s'o scutescă de jefuire, dér n'a succes. Cea mai mare parte din banii visteriei au fost furati. Ofițerii englesi au confiscat tōte obiectele, ce le-au aflat la cetățeni.

Intențiunile Rusiei.

Rusia își continuă rėsboiul său separat contra Chinei. Un ucuz împėrătesc a ordonat starea de rėsboiū în districtele militare ale Siberiei, *Turkestanului* și *Semirjecevsch-ului*. Un alt ucuz ordonă, ca toți rėserviții din numitele districte militare să fiă chemați sub arme. Din Petersburg vor pleca Miercurea viitōre în China două bataliōne de vėnători. Duminecă „*Țarul*“ a arătat Șahului Persiei în *Krasnojesele* regimentele mobilizate, cărora li-a urat mult noroc și călētōriă bună. Afară de acestea vor mai fi mobilizate bataliōnele de vėnători 3, 4, 5 și 6 din Caucas.

Dér Rusia se pregătesce de rėsboiū și pe Mare. În privința această se anunță din Petersburg următorele: Admiratul *Skridov*, noul comandat al escadreii rusești din Oceanul Pacific, va călētōri în 27 Iulie prin *Marsilia* în China. Indată-ce va sosi acolo, se va începe rėsboiul maritim. Admiratul a primit ordin, ca la cas de lipsă, să bombardeze tōte orașele litoralului chinez.

O scire telegrafică din *Viena* spune, că față cu atitudinea amenințōre a Chinesilor îngrămădiți la frontiera sudică a Siberiei, guvernul rusec a decis să ia grabnice mēsuri, și că sunt teme de serioase complicații între Rusia și China.

Din *Varșovia* se vestesce, că brigadele 1 și 2, constatōre din câte 8 regimente, precum și prima și a doua diviziă, vor fi trimise în China.

Într'aceea în *Manduria*, la frontiera Siberiei, continuă zilnic luptele între Ruși și Chinesii.

SCIRILE ȚILEI.

— 12 (25) Iulie.

Distincțiuni. „*Monitorul oficial*“ publică decretul regal, prin care se conferă d-lui *Take Ionescu*, fost ministru de finanțe, marea cruce a ordinului *Corōna Romānei*. „*Monitorul*“ mai publică și decretul regal, prin care s'a conferit ordinul *Stėua Romā-*

niei în gradul de comandor d-lor Dr. C. I. Istrati, fost ministru al cultelor și C. G. Disescu, fost ministru al justiției.

Biserica greco-catolică la Arad. „*Egyetértés*“ dela 23 Iulie n. publică următorele scire, care așteptă încă lămuriri: „*Episcopul gr. cat. dela Lugoș* a provocat orașul Arad, în calitate de patron, să edifice o nouă biserică greco-catolică pentru numărōși credincioși de-acolo. Adunarea orașenească a pertractat erī hărtia episcopului și a declarat, că după-ce dreptul de dispunere al orașului asupra bisericii gr. cat. a încetat, nu e obligat a edifica noua biserică. Această hotărēre s'a făcut cunoscută episcopului gr. cat. din Lugoș prin magistratul orașeneșc.

Despărțēmēntul Blașiū al Asociațiunei își va ține adunarea generală la Săncel în 5 August n. c. Cu aceea ocaziune se va aranja, cu concursul coriștilor plugari din Săncel, și o producțiune musicală-declamatōrică, al cărei venit va fi destinat o parte pentru fondul despărțēmēntului Asociațiunei, ér alta pentru fondul coriștilor plugari. Invitări speciale nu se vor trimite.

Studenți maghiari la congresul din Paris. La congresul internațional al studenților, ce se va deschide la Paris în 5 August n., vor lua parte, după cum spun foile unguresci, vre-o 25 studenți maghiari sub conducerea lui *Rudolf Ludwig*, președintele reuniunei maghiare studentesci. Se vor alătura însă la aceștia și studenții „maghiari“ aflați în Paris, așa că tinerimea maghiară se crede, că va fi reprezentată prin vre-o 40 de inși. — După cum se pōte conchide și din numele conducătorului, între studenții maghiari vor fi cuprinși și mulți *Jidani* și alți „patrioți“ de 5 pițule.

Academia de musică și artă dramatică în București. În Octomvrie viitor se va deschide în București Academia de musică și artă dramatică a societății „*Teatrul Popular*“ în localul ofrit gratis de d-l advocat *George Angelescu*, președintele societății. O comisiune din sinul comitetului dirigent a fost însărcinată cu instalarea școlii, alcătuirea definitivă a programelor și îndeplinirea formalităților de autorizare. Școala se va deschide și susține cu fondurile deja adunate de societate numai pentru această destinație, cum și din cotisațiile depuse de membrii ei. Sumele deja vėrsate de acționarii societății „*Teatrul Popular*“ se află și vor rămāne intacte, parte la Banca Poporului, parte la casa *Chr. D. Elefterescu*, până la completarea subscrierei, și vor servi exclusiv numai pentru *Teatrul Popular*. La tōmnă odată cu inaugurarea școlii se va convoca o mare întrunire, spre a se completa subscrierea fondului necesar pentru clădirea *Teatrului Popular*.

Emigrările Evreilor din România. Duminecă sėra au plecat cu vaporul aus-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Scrisōre dela băi.

Schärding (Austria de sus), 15 Iulie 1900.

Frate *Andrei* de pe *Someș!*

În vara anului trecut, petrecēnd vacanțele în Dalmația, cele vėdute pe acolo ți-le-am împărtășit prin mijlocirea foisōrei „*Gazetei Transilvaniei*“.

Pentru vacanțele din est an am venit la *Schärding* în Austria de sus, unde fac cură de apă după metoda părintelui *Sebastian Kneipp*.

Mulți mi-au împărtășit, că epistolele mele din Dalmația le-au aflat a fi interesante și instructive, și din astă cauză, usând de ospitalitatea „*Gazetei*“, cele vėdute pe aici încă voiū a ți-le comunica pe aceeași cale, creșēnd, că cele împărtășite vor interesa și pe alți cetitori ai acestui diar.

În anul 1895 pătimisem, cum scii, mult de ochi, așa că timp de 9 luni nu putui ceti și scrie. Medicul meu, profesorul *Ottava* spunea, că are să-mi facă o opera-

țiune la ochi, imi recomandase însă, ca timp mai îndelungat să stau la țēră și să fac și o cură de apă spre a-mi întări nervii. În urma acestui sfat am făcut o călētōriă de 5 sėptēmāni în Bosnia, care a fost într'adevăr frumoasă și interesantă, déră, durere, din cauză că nu puteam scrie și ceti; despre acea călētōriă, în contra obiceiului meu, diariu n'am purtat. Cinoi sėptēmāni am petrecut aici la *Schärding*, unde am făcut cură de apă rece, care într'adevăr mult mi-a folosit, așa că în urma aceleia profesorul *Ottava* a făcut operațiunea la ochi cu cel mai bun succes, încăt de atunci, laudă Domnului, vėd bine, pot ceti cele mai mērunte și rele scrisori, și-mi pot vedé de oficiu, fără nici o împedecare. Și acum éră mē aflu la *Schärding* netrimis de nīmenea; o întărēre a nervilor, cari sunt prin serioasa nōstră labōre de peste an destul de atacați, mi-am recomandat-o eu însu-mi.

Schärdingul prima-dată mi-l recomandase ca loc bun pentru cura *kneippiană* un fost coleg al meu, care suferea de nervositate și aflase aici multă ușurare.

În epistola de față ți voiū descrie pe scurt mai întâi *Schärdingul* și ținutul lui cel frumos, apoi te voiū introduce puțin în metoda curei de apă de aici.

Schärding, care e situat pe malul drept al rului *Inn*, este un orașel frumos și drăgălaș, cam 4000 locuitori germani, toți catolici, parte comercianți, profesioniști, fabricanți, parte agricultori, și este situat pe o înălțime încunjurată încă și acuma cu bastiōne și șanțuri, cari dau testimoniu despre aceea, că aici a fost odată o cetate bine fortificată. Casele sunt tot cu două etagiuri, lipite una de alta, au acoperișe ascuțite la stradă cu frontispiciu de mur triunghiular. Orașul e canalizat, fōrte bine pavat, are apaduct, care-l alimenteză cu o apă fōrte bună de munte și e luminat cu electricitate. E încunjurat de promenădi, are pe un loc ridicat un frumos parc numit „*Stadtpark*“, de unde se deschide o minunată panoramă peste *Bavaria*. Acest parc, pot dice, că este decōrea orașului. Un pod de 350 pași lung împreună *Schärdingul* cu *Neuhaus*, orașel din *Bavaria*, unde pe o insulă a fluviului *Inn* se află un

castel frumos, de present un mare institut cu pensionat, unde prin călugărițe catolice se dă educațiune pentru fete până la studiile mai înalte, care institut este cercetat de eleve din familii cu prindere, mai cu sēmă din Germania și Austria, însă și din alte părți ale Europei.

Neuhausen, care încă are un ținut fōrte frumos, este în tōtă ziua, mai cu sēmă cătră sėră cercetat de oșpeții din *Schärding*, căci acolo un pahar de bere costă patru cruceri, și o jumătate de litru, lapte acru minunat de bun cu o pāne șēpte cruceri. Între parenteze trebuie să notez că beutul berei celor dela cură nu le este oprită, éră laptele acru este prescriș. Medicul nostru ne iertă să bem ce ne place, déră ne opresce să bem ceva în decursul mănecării, el dice, că beutura numai atunci priescă stomacului, decă bėi când îți este sete înaltea mănecării cu o óră, și după mănecare la două ore, în decursul mănecării însă de aceea nu, căci beutura împiedecă consumarea mănecării, fiind chiamate sucurile stomacului a face digestiunea. Acum după-ce ajunsai ca din întâmplare la al-

triac din Galați următoarele grupuri de emigranți: Un grup de 180 emigranți din Bacău, unul de 32 emigranți din Râmnicu-Sărat și 23 evrei Gălățeni, între cari se aflau mai multe femei, ai căror bărbați pleaseră cu cât-va timp mai înainte. Aceste grupuri, în total 235 persoane, vor face împreună drumul până la Viena, și de acolo parte vor lua drumul Canadei, și altă parte spre Hamburg; de aici se vor imbarca spre America. Luni au sosit în Iași 108 emigranți botoșeni, printre cari și 15 femei. **Erî Marti** porni grupul „Bruderbund” cuprinzând 65 familii de comercianți. Destinația lor e Canada. Tot Luni au plecat din București spre Predeal doi comercianți evrei, ducând cu ei 5.000 de lei pentru a scote bilete de drum până la Viena. Evreilor, cari steteau de 12 zile pe câmpul Predealului. Din fondul strins sunt 3.000 lei dela spitalul Caritas și 2.000 de lei dela asistența publică. Evreii au plecat din Predeal luând drumul spre Viena. Ei erau în număr de peste 400 și grupa cuprdea bărbați, femei și copii.

Telefon fără sîrmă. În foile unguerescî oireulă o seire, după care directorul de post și telegraf din Sămbăta (în Ungaria) cu numele Sigismund Musits ar fi inventat un telefon fără sîrmă. Se dice, că s'ar fi făcut încercări, telefonându-se dintr-o stradă în altă stradă depărtată și a succed bine, auzându-se fără-ocare cuvânt și fără-ocare cântec. Musits până acum s'a ferit de-a destăinui secretul preinsei invențiuni, dîr spune, că invențiunea sa, deocă va fi perfecționată și lucrată în stil mai mare, va pute fi întrebuințată și pentru conversări în distanțe mari. Scirea însă așteaptă confirmarea.

Otrăvirea lui Muraviev. „Fremdenblatt” comunică nise sciri private, pe cari le-a primit din Petersburg și cari ar face să se credă, că fostul ministru de externe Muraviev din cauza neplăcerilor provocate de situația în China, s'a otrăvit.

Cai în Transvaal. Din Fiume se telegrafază, că pe vaporul „Rembrandt” se transportă 962 cai în Africa de sud și că alte două năi vor transporta alți 1800 cai, tot cu aceeași destinație.

Un institutor calificat, care posedă deplin limba română, maghiară, germană și franceză, avînd din acesta din urmă și diplomă de calificare, dorește a se angaja ca educator într-o familie sau în vre-un pensionat. Informațiuni dela administrația școlii noastre.

Luptele din Transvaal.

Englesii erau și sîrmași simțitor de Buri. Din *Bellehem* se anunță la Londra, că o trupă engleză și o baterie fiind trimisă în serviciu de recunoștere, a dat la 10 chlm. depărtare de *Bellehem* peste o puternică poziție de luptă a Bu-

rilor. Lucrul a ajuns la încercare. Englesii, cari n'au putut să isgonescă pe Buri din pozițiile lor, au cuprins o colină, dîr de oătră s'era *Burii au dat navală asupra lor și i-au fugărit.* Englesii au pierdut un ofițer și 9 omeni.

Generalul *Broadwood* telegrafază din *Honingspruit*, că din *Kroonstaad* persecută de 10 zile pe *De Wett* și la 19 l. c. s'a încercat cu el. Venind noaptea n'a putut să-i mai calce în urmă, Englesii au avut și aici pierderi: 5 omoriți și 16 răniți. *Burii* și-au luat drumul spre *Paardekraal* și se crede, că armata lor constă din 2000 omeni și 4 tunuri sub conducerea lui *Steyn* și a fraților *De Wett*.

Colonelul *Kelly-Kenny* anunță din *Bloemfontein* cu data de 22 Iulie, că *Burii au tăiat comunicația pe linia ferată* spre nord dela *Honingspruit.* *Burii au prins un tren auxiliar, în care se aflau câți-va higlanderii.* La *Bloemfontein* a sosit scirea, că un număr mare de Buri merg spre *Honingspruit.* Ori-ce legătură cu *Pretoria* s'a întrerupt.

Lord *Roberts* telegrafază din *Pretoria*, că *Burii* au impresurat și atacat o stațiune a drumului de fier, 13 chlm. spre ost de *Heidelberg.* Garnisona engleză i-a surprins și *Burii* s'au retras.

Așa-dîr *Burii* tot fac isprăvuri. Vorba ceea: deocă nu cură, picură!

Din China.

Academia franceză a premiat o carte: „China deschisă”, tocmai în ora precisă, în care China începe să se închidă ermetic dinaintea „draclilor de străini”.

„Dracul” pentru populațiunea credulă și escitată a Imperăției ceresci, este fie-care European, care vine să strice liniștea și să imprăscie cu bătaii crude mulțimea imobilă a acestor milioane și milioane de omeni, la cari ne-am obișnuit a privi, așa dîcînd, ca la Chinesii de pe paravane.

Insă în dosul paravanului e un popor, și ce popor! Nenumărabil, furnicîrînd, capabil de a inunda și de a absorbi lumea întregă. Nu cred, încă tot nu cred în „periculul galben”, care a inspirat împăratului Germaniei un desamn alegoric reprezentînd națiunile europene hypnotizate și înmărmurite de privirea unui „Pussah” chinez, feroce și îngrozitor.

Ce scene înfiorătoare se vor fi petrecut în ziua aceluia masacră din *Peking*!

În legațiunile asediate, femeile, copiii așteptînd mărtea, bărbații palidți, cu revolverul în mână, cu hotărîrea de a se apăra până la ultima răsufare — o grupare tragică a unor ființe separate de lume, îndesuite ca pe o plută, în mijlocul valurilor, cari cresc, se măresc, urlă, nimicesc și înspăimîntătoare gălăgiă a mulțimei, a imensei mulțimi — oribilă mulțime criminală, în toate țările, când o apucă nebunia răsunării și pe buze poftă de sînge — mulțimea fanatisată, care cere ca jertfă carnea acelor fii ai Europei refugiați într-o ambasadă și închinându-se....

Ori cum va fi fost dezvoltarea acestei drame, scenele au trebuit să fiă înfiorătoare. În fîntă și eroice.

Soldații, cari se vor reîntorce, ne vor istorisi despre devotamentul luptătorilor, despre rezignațiunea femeilor, și despre curajul tuturor.

Dîr ceea-ce s'a întîmplat în acel oraș așt neabordabil, când se va soi? Se pare că suprema ironie a sorții răspunde ast-fel la conferința din Haga, la visul desarmării, prin bătăile din Transvaal și prin exploziunea barbariei acestei Chine și a omorurilor țării vinete.

Țera vinetă devenită țera roșie! De altcum, viața omenescă nu valorază mult în acele ținuturi, unde răsbóiele se plătesc cu milioane de cadavre.

Pictorul *Veretshagin*, pictorul de lupte vestit, care a pîtruns în multe orașe chinezesci, ruinate prin lupte, n'a vădut acolo aita decăt osăminte, capete și erași capete, căt își vedeau ochii.

Tot capete de o albătă ca zăpada, spălate prin apa ploilor, róse de sórele cald. „Ai dice, scrie pictorul, că sunt tot bolovanii de cari se află la marginea riurilor”.

Deocă vom adauge revolta sectei *Tai-ping* la revolta musulmanilor, au costat acestea două perióde de massacră, după calculul lui *Veretshagin*, în două decî de ani cam 40-50 milioane de vieți omenesci. Pe an se vin la cincî sute de mii de capete tăiate.

Și numărul e acolo atît de formidabil, încăt ast-fel de lucruri trec par'că n'ar fi fost. Orașele dispar, capetele se îngămădesc și se înalbesc, — masa omenescă se intrunescă érá ca un fluviu despîcat de o corabie și apa continuă a curge, cum continuă rassa galbenă a bijbăi. — Furnicarului colosal nicî că-i pasă de vre-o câte-va furnicî jertfite.

Cum poți impune respectul existenței omenesci unui popor, care nu ține de loc la viață? Aduși până la culme, nebuniți de predicățiunile *Boxerilor*, n'are altă idee, decăt să curețe țera chineză de acesti Europeani, instalați la ei și vrînd să impună civilizația lor fiilor Asiei.

Repetăm încă-odată, că viața la ei n'are nicî o valóre, încăt în *Jang-tse-Kiang*, deocă cade un om în apă, toți privesc la el cum se înecă forțe liniștiți, fără o umbră de milă. Nicî un Chinez nu și-ar părăsi pipa sa, ca să întindă mîna nenorocitului, care dispăre acolo, în fluviul cel galben.

Pentru ce? Întăi fiind-ocă aici ori-ce om scapă pe celalalt, e silit să plătescă datoritiile aceluia pe care l'a scapat. El devine imediat debitorul aceluia pe care l'a scos din pericol. Toți creditorii rului inotător (și mai réu plătitor) recurg contra bunului Chinez naiv, care comite crima să condamne pe altul la viață.

Acolo născerile sunt prea abondente, și morții nenumărabil. Ființa trece dela un punct la celalalt cu o ușurință de necredut.

Dîr deocă desprețuesce mărtea, Chinezul iubescă suferința, și îi place să facă pe altul să sufere. El lungescă viața cu gróznice combinațiuni de torturare. Acest popor cult are ferocitatea tigrlui și rafineriile pisice, spintecînd sórecele cu supliciuri inventate. Este un ingenios preparator de dureri. El prelungește agoniile cu o rară sciință și cruđime.

Cum se va sfîrși lupta acesta! Pe puntea dela *Palikao* lasau Chinesii să fiă

omorîți, fără rezistență, om de om; s'au aflat cadavrele lor în ordine de bătaie, în rang, de alungul parapetelor.

Astăđi Chinesii sunt însă soldați buci, cari nu se mulțimesc numai de a muri bine, dîr cari voesc să învingă. Altă dată nu mai revenea în luptă o colónă, care a fost învinsă, astăđi Chinesii turbați se apucă tot din nou de luptă, ceea ce ne arată, că s'a dezvoltat euergia în masa acesta de omeni. Și Chinezul e forțe vinjos, după afirmarea Japonesislor.

Deci Europa bîtrână să gîndescă, să scape ea póte din mînilé și unghiile galbene! Și să mediteze și despre tot ce se ascunde în ființele acestea, în aparență așa supuse și blânde. Nu-i bine să deștepți bestia în om. În noi nu dórme duhul blîndeței, oi cruđimea tigrlui.

ULTIME SCIRI.

Viena, 24 Iulie. În urma scirei despre căsătoria regelui Serbiei, *Majestatea Sa Francisc Iosif* a chemat la sine în *Ischl* pe atașatul militar austriac *Hrdlicska* și i-a ordonat să plece numai decăt la *Belgrad*.

Belgrad, 24 Iulie. Regele a chemat la sine pe foști ministrii radicali *Velimirovici* și *Glaja*. Se crede, că cu compunerea cabinetului va fi însărcinat *Grabamovitz*.

Washington, 24 Iulie. Guvernul a primit o telegramă dela consulul american din *Shanghai*, după care principele *Tuan* (?) telegrafază, că un funcționar dela *Ciungli-jamen* a vădut în 18 l. c. pe toți ambasadorii. În ziua aceea toți erau nevătémați. Guvernul american crede, că în telegramă sunt greșeli și că în loc de *Tuan*, este a-se ceti *Yuang* (gubernorul din *Santung*).

Hamburg, 25 Iulie. „Coresp. de Hamburg” anunță, că după o telegramă din *Londra*, personalul ambasadelor din *Peking* se află în drum spre *Tien-Cin*. Ambasadorul chinez din *Bruxella* confirmă acesta.

Londra, 24 Iulie. În luptele de lângă *Derbepoort*, spre ost dela *Pretoria*, au cădut zilele din urmă 400 Englesî.

NECROLOG. Valeriu Vestemean și Ana, văduvă de Crișian născută Vestemean, ca fii, cu inima sdrobită de durere, în numele lor și al numeroșilor consăngenii aduc la cunosință, că preaiubitul lor tată și respective moș

Antoni Vestemean,

Canonic în capitolul metropolitan gr. cat. de Alba Iulia și Făgăraș, decorat cu Crucea de argint cu corónă pentru merite, etc.,

astăđi la 10 ore a. m. după lungi și grele suferințe, provédut cu sf. Taine, și-a dat nobilul său suflet în mînilé Creatorului în anul al 83 al etății și 56 al preoției.

Rămășițele pămîntesci ale scumpului defunct se vor transporta Mercuri, în 25 Iulie st. n., la 10 ore a. m. din locuința sa (*Hundsruicken* nr. 13) și se vor depune spre vecinica odihnă în oimiterul bisericeii gr. cat. din *Vestem*, comuna sa natală.

În vecl pomenirea lui!

Sibiu, în 23 Iulie 1900.

DE VECIUS II.

Frumsețile chinezesci. Fostul atașat militar *Tschengkitong* în interesanta sa carte „*Diverse din China*”, se exprimă ast-fel despre frumsețea femeiescă: Europa se încăldește pentru ochi mari, pîr blond buclat și un nas grecesc. La noi din contră numai ochii micî, pîrul negru lins și nasul delicat cîrn, se consideră ca lucruri divine de admirat. Un șir de dinți albi ca perlele, încheeturi subțiri la mîni și picioare aparțin aci ca și acolo calităților unei perfecte frumseți. Poetul chinez cîntă astfel frumsețea unei femei: Sprîncenele ei fin desemnate, se asemănă cu silueta munților îndepărtați, ochii ei sunt atît de transparentî ca apa în timpul tómei, și pe buzele ei zace reflexul aurorii. Coafura Chinezilor moderne nu mai e clădirea pîrlui ridicată pe un schelet de sîrmă. Din ce în ce acesta și-a pierdut atracțiunea și astăđ

măncărei, imi vei ierta să largesc puțin parentesa și să-ți comunic lista bucatelor, care se recomandă la cura de apă de aici. Érá-o: Cafea kneippiană, supă de lapte cu pâne kneippiană, supă acră cu pâne kneippiană, carne friptă, pesce fript, papă de vez, spînac, spargă, fasole, bob, salată, aluaturi făcute cu lapte, lapte acru, friptură rece, miere, ridichi, unt, sare și oțet puțin și preste đî 1/3 litru vin de miere, măncări, cu cari póte omul trăi.

Dîră să mă întorc la *Scharding* și ținutul lui.

Despre *Scharding* este scrisă o cronică întregă, în care după monumente arheologice se constatéză, cumcă locuitorii cei mai vechi de pe ambele ripe ale *Innului* au fost *Celtii*, a căror trupină de pe malul stîng se numea *Vmdelicii*, érá cei ce locuiau pe partea dréptă a *Innului* și a *Dunării* până cătră *Viena*, se numeau *Taurisci*. Istoria apoi ne învață, că Romanii au ocupat timp de peste 400 de ani ținuturile *Dunării*, până când nu i-au respins Germanii peste *Dunăre*. Sunt date istorice din cari se constatéză, că *Scharding* încă pe timpul Romanilor a fost un loc central al

provinciei romane numite „*Noricum ripense*”. *Schardingul* s'a fortificat cătră mijlocul seculului al 10-lea, când sta sub stăpînirea *Bajavarilor* (bavaresi), și anume pentru a păzi ținutul în contra năvălirilor Ungurilor, pe cari ducele bavares *Arnulf* în anul 913 la *Scharding* i-a și învins. *Schardingul* cu ținutul dintre *Inn* și *Dunăre* a fost seculi dealungul mîrl de cîrtă între Austria și Bavaria, și a trecut când în posesiunea unuia, când a celuilalt stat, după cum adecă s'a întors norocul în răsbóie. După bătăia popórelor dela *Lipsea*, în urma păcii încheiate la *München* în Aprilie 1816, ținutul *Innului* a venit la Austria, de care se ține și astăđi. *Scharding* a încetat de a fi fortăreță în 1809 luna lui Aprilie, când generalul lui *Napoleon I*, *Le Grand*, l'a bombardat din 24 tunuri și i-a ruinat atît fortificațiunile, căt și 178 de case.

În jurul *Schardingului* sunt sate frumóse, cu câmpii mînoșe, tot atâtea locuri plăcute pentru excursiune. Mai interesant este de vădut *Otterbach*, cale de o jumătate de órá de aici, unde se află și o pădure de brad, bine cultivată, cari bine întreținute și provédute cu bănci, isvóre de

apă cristalină, și o baie de apă rece, proprietatea lui *Wieninger*, care are aici și o economie de câmp de model. A-ți descrie toate întocmirile economice, ce se află în bunul de aici al lui *Wieninger*, numai un specialist în agronomie ar fi în stare, dîră nu eu, care atîta pricep din agronomie, căt am învățat oa copil acasă, când mînam boii lângă plug, ori ajutam în caniculă la adunatul fînelui. Sciu să-ți scriu și eu aceea, ce mi-s'a spus și mi-s'a arătat și mie: Pe bunul acesta este un institut de prăsila vitelor de *Simenthal*, a porcilor englesi *Yorkschir*, prăsila de pesci, mașine economice purtate de motor electric, apoi un muzeu cu o colecțiune de animale, paseri și amfibii, gîndaoci, fluturi, ouș de paseri, mineralii, petrifacte, plante, cărți și instrumente de învățămîntul agronomiei și o bogată colecțiune etnografică, toate proprietate privată, însă pentru usul publicului. Aici se află și o sală mare în care încap 400 ascultători, unde în đî de *Duminecă* și sîrbătóre se țin prilegeri gratuite din agronomie, toate din gratitudinea proprietarului moșiei.

(Va urma.)

domnesoe pretutindenea o absolută simpli-
citate. Femeile claselor nobile au introdus
peptănătura ce se asemănă cu stil grecesc,
dar përul rămâne absolut neîncrëcit. Bucele
n'au fost niciodată la modă în China și
un përc creș natural apröpe nu se află de
loc. Motul e fixat cu un ac de argint séu
de aur în formă unei lopătele duble și e
încovoiat la mijloc. Ca decorație se mai
fixeză de acest peptene mică ghirlande de
flori. Chinesa se împodobesce cu o mică corönă
în formă de coif séu cu panglici cusute cu
fir de aur, pe cari le pun pe frunte dela
o ureche la alta. Coafurile cele colosale,
cari se asemănă cu o cioră cu aripile întinse,
nu mai există decât în Canton.

Dare de sémă și mulțamită publică.

M. On. D. Petru Călcunariu din Bu-
dapesta, din incidentul serbării mărețe a
iubileului bravilor noștri frați din Brașov,
dorind din inimă ca și gimnasiul nostru
să se completeze la 8 clase, trimite în sco-
pul acesta, în numele d-sale și a Stimatei
d-sale soții, suma de 10 cor., obligându-se
totodată a completa această sumă la 100
coröne.

Pentru această faptă nobilă donatori-
lor li-se exprimă cordială mulțamită.

Servescă această faptă nobilă ca esem-
plu de imitare tuturor bărbaților iubitori
de neam și de cultură, și școpul măreț și
mult dorit se va ajunge în restimp scurt!
Direcțiunea gimnasiului rom. gr. or.
Braș., 8 Iulie 1900.

Georgiu Părău,
dir. gimnas.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Concurs.

Părinții séu tutorii, cari doresc
să-și așeze băeții pe anul școl.
1900—1901 în

**Internatul gr. or. român
diecesan din Beiuș,** prin această se
aviséză, că rugările de primi-
re se le prezenteze până în 10
August c. n.

În acest internat, afară de tine-
rii gr. or. români se vor primi și tine-
rii de altă confesiune creștină, cari
frequentéză gimnasiul gr. cat. din
Beiuș, pe lângă respectarea tuturor
drepturilor lor religioase, cu privire
la studiul religiunii și a bisericei lor,
dér în internat și acești tineri întru
töte sunt a-se acomoda rațiunei și
normelor interne.

Taxa de întreținere cu töte la
olaltă e 135 fl. care se solvesce în
patru rate anticipative, și anume la
începerea anului școlastic, la 15 No-
vembre, 1 Februarie și 15 Aprilie.

Elevii pentru taxa această vor
primi în internat:

1) Locuință. 2) Vipt și anume:
a) la dejun lapte cald cu pâne, b)
la prânș trei feluri și anume: su-
pă de carne, carne rasol și mâncare
grösă cu friptură, ér Dumineca și în
serbători și friptură. c) La cină
două feluri și anume: mâncare grö-
să cu friptură și prăjitură (aluat) séu
mâncare grösă și friptură. 3) Spălat
4) Luminat. 5) Încăldit. 6) Medic
(medicinile se solvesc separat din
partea respectivilor morboși). 7) Scal-
dă în tötä luna odată. 8) În úne su-
perioritatea se îngrijesce, ca elevii
pe lângă controla cea mai strictă se
fie ajutați în studiare.

Elevii vor avé se aducă cu sine:

a) Cel puțin patru părechii de
schimburi de pânză séu giolgiu. b)

Mai puțin 6 batiste. c) Două părechii
de încălțăminte și patru părechii de
obiiele séu ciorapi. d) O saltea (sac
de paie) care însé pentru uniformi-
tate se va cumpëra dela superiori-
tatea internatului în preț de 1 fl. e)
2 perini și 4 fețe de perină. f) 1 tol
séu paplomă. g) 1 perie de vestminte
și 3 de încălțăminte. h) 3 șterga-
re și 2 peptini, unu rar și unu des.
i) Vestminte de lipșă (uniformă nu
se face).

Numai acei tineri vor fi primiți
în internat, cari sunt deplin sănătoși
ce se va constata din partea medi-
cului internatului.

Rugările pentru primire adju-
tate cu testimoniu școlastic, de pe
anul școlastic expirat și cu cartea de
botez, sunt a se trimite la adresa
rectorului internatului Nicolae Dia-
mandi profesor catechet gr. or. rom.
în Beiuș, mai târziu până în 10
August c. n.

Dat din ședința senatului ținută în
21 Iulie 1900.

Nicolae Diamandi m. p.
rectorul internatului.

Dimitriu Negrean m. p.
preș. senatului.

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.50
Renta de coröne ung. 4%	90.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.75
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonuri rurale ungare 4%	90.20
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.65
Renta de hârtie austr.	97.45
Renta de aur austr.	115.65
Losuri din 1860.	134.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.10
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	689.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	671 1/2
Napoleoniori	19.32
Mărci imperiale	118.52 1/2
London vista.	242.70
Paris vista	96.57
Rente de coröne austr. 4%	97.35
Note italiene	90.60

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Iulie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.14	Vënd.	19.20
Argint român. Cump.	18.90	Vënd.	19.—
Napoleoniori. Cump.	19.22	Vënd.	19.30
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Sz. 518—1900.

zlgb.

Pályázati hirdetés.

Fogaras megye törcsvári járáshoz
bekebelezett Almás-mező és Holbák
községekből álló „Almás-mező ö-
körje gyzőség elnevezése alatt s
Almás-mezőn való székhelylyel le-
mondás folytán üresedésbe jött kör-
jegyzői állás betöltésére ezennel pá-
lyázatot nyitok.

Felhivom mindazokat, kik ezen
évi 1200 kor. fizetés, 150 kor. iro-
dai, 280 korona uti átalánnyal, 8 öl
tüzifa, vagy 96 kor. tüzifa átalány-
nyal, melyből az irodai 2 szoba is
fütendő, természetbeni lakással a
hozzá tartozó gazdasági épülettel és
veteményes kerttel, 120 korona ál-
lami anyakönyvi tisztelet-díjjal, va-
lamint a szabályrendelet szerinti mel-

lél jövedelemmel egybekötött állást
elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi
I. trv.-cz. 6 §-ában körülirt kelleke-
ket igazoló okmányokkal felszerelt
pályázati folyamodványaikat f évi
Augustus hó 16 ig bezárólag annál is
inkább adják be, mivel a későbben
érkező kérvények figyelembe vétetni
nem fognak.

Az állami hivatalos nyelven ki-
vül a román nyelvnek alapos tudá-
sa okvetlenül szükséges.

A választást folyó évi Augustus
hó 19-én d. e. 11 órakor Almás-mező
község irodájában fogom megtartani.

Törcsvár, 1900 évi jui. hó 16.

Urdea,
főszolgabíró.

1028.1—1

Avis publicului, care cercetéză Brașovul!

Restaurantul „Pomul verde“

este cel mai potrivit îndeosebi pentru vară, avënd gră-
dina cea mai frumoasă în Brașov și un mare Pavilion de
sticlă.

Mâncări reci și calde bine pregătite și beuturi curate
de diferite soiuri, se servesc prompt și momentan.

La „Pomul verde“ se află și vr'o 24 odăi mari
și mici, curat ținute și mobilate, trăsuri pentru gară etc.,
astfel, că óspetilor încuartirați aici nimic nu le lipsesce
din comoditatea dorită.

1025.2—3.

Ciasornice de părete cu musică

este ultima novitate în fabricația ciasornicilor.

Aceste ciasornice în miniatură franțuzesci, are lungi-
me de 69 cm. — Castenul este acurat ca desemnul, din
lemn de nuc natural, lucit, cu sculpturi anrite, și la fă-
care órá cântă cele mai frumoșe marșuri și piese de dans.

Prețul cu ambalagiú și espedat franco numai 9 fl.

Tot acelaș ciasornic fără musică, dar care bate jumă-
tățile și órele întregi, pachetat în lădița și trimis franco
numai 6 fl. 80 cr.

— Se garantéză mersul acurat pe minută. —
De óre-ce sunt ajustate fórte elegant, se póte con-
sidera ca o mobilă frumoasă.

— Se trimite numai cu rambursă. —

Dacă nu convine, se póte returna și se restitué bani, de aceea nu e nici un riscó.

— Catalog ilustrat despre lanțuri, inele, ciasornice etc. gratis și franco. —

JOSEF SPIERING,
VIENA, I. Bez. Postgasse nr. 2. 4—10.

ABONAMENTE

LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe un an 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoiescă
a scrie adresa lámurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.